

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій та менеджменту
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

*Звітна наукова конференція викладачів,
аспірантів, співробітників і студентів
РДГУ*

21—22 лютого 2012 р.

*Секція «Актуальні проблеми
бібліотекознавства і бібліографії»*

УДК 02
ББК 78
З–42

Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 21—22 лют. 2012 р. Секція «Актуальні проблеми бібліотекознавства і бібліографії» / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. — Рівне : РДГУ, 2012. — 52 с.

Збірник складений на основі матеріалів секції наукової конференції, проведеної кафедрою бібліотекознавства і бібліографії Рівненського державного гуманітарного університету. До нього увійшли тексти і тези доповідей, в яких розглядаються актуальні питання книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії в Україні.

Редакційна колегія:

ЖУК В. М. — відповідальний редактор

Члени редколегії:

ШВЕЦОВА Г. М., ТРАЧУК Л. Ф., МІЛЯСЕВИЧ І. В.

Рекомендовано до друку методичною секцією Ради факультету ДКМ
Рівненського державного гуманітарного університету,
протокол № 2 від 10 вересня 2012 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2012

БІБЛІОТЕЧНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОДУКТИ І ПОСЛУГИ

Бібліотеки як потужні центри створення та розповсюдження інформаційних продуктів та послуг з кожним роком збільшують виробництво власної інформаційної продукції. Інформаційні послуги сучасних бібліотек характеризуються комфортними умовами надання інформації й різноманітними режимами доступу, у тому числі віддаленим. Проте інформаційний продукт — це досить складне явище, яке покликане надавати вичерпну, релевантну інформацію на запит користувача.

У повідомленні пропонується аналіз понять „інформаційний продукт” та „інформаційні послуги” та методів їх створення в сфері бібліотечного обслуговування користувачів.

У законодавчому полі офіційно затверджено поняття „інформаційна продукція”. В Законі України „Про інформацію” у статті 40 це поняття трактується таким чином: „інформаційна продукція — це матеріалізований результат інформаційної діяльності, призначений для задоволення інформаційних потреб громадян, державних органів, підприємств, установ і організацій” [1]. За цим визначенням інформаційну продукцію варто розуміти як документально зафіксований на матеріальному носії результат інформаційної діяльності, який призначений для задоволення інформаційних потреб користувачів. Відповідно до статті 41 цього закону „інформаційна послуга — це здійснення у визначеній законом формі інформаційної діяльності по доведенню інформаційної продукції до споживачів з метою задоволення їх інформаційних потреб” [1].

Над розкриттям понять „інформаційна діяльність”, „інформаційний продукт” та „інформаційні послуги” працювали такі науковці, як Г. М. Швецова-Водка, Г. В. Сілкова, В. Бондаренко, І. Давидова, Н. Автономова та ін.

З поданими науковцями визначеннями понять „інформаційні продукти” та „інформаційні послуги” ми погоджуємося, проте вважаємо доречним об’єднати їх в єдине ціле і трактувати таким чином: бібліотечний інформаційний продукт — це інформація, створена на базі інформації, що існує, за допомогою інтелектуальної діяльності виробника (бібліотекаря, бібліографа), у вигляді продукту з урахуванням усіх споживчих властивостей та у найзручнішій для передачі користувачам формі з метою задоволення їх інформаційних потреб.

Пріоритетним і перспективним напрямом діяльності бібліотек повинна стати підготовка інформаційно-аналітичних продуктів на випередження запитів користувачів. При здійсненні інформаційних послуг актуальності набувають процеси пошуку і розповсюдження інформації; визначення інформаційних потреб; надання інформації; оцінювання якості наданої інформації споживачем [2].

Зокрема, як зазначає І. Давидова, інформаційні послуги являють собою специфічне виробництво в невиробничій сфері, підґрунтям якого є поняття інформаційної діяльності, і відбивають її результати. Інформаційні послуги, на думку науковця, повинні мати окреслені властивості:

- індивідуальний підхід до користувача;
- орієнтацію на його інформаційні потреби (в т. ч. у випереджувальному режимі);
- достатньо гнучкий набір можливих варіантів надання інформаційних продуктів;
- компетентність і енергійність інформаційного працівника. Знання нововведень в інформаційній сфері, на ринку інформаційних продуктів і послуг;
- повне порозуміння з клієнтом; бажання і готовність інформаційного працівника використовувати оригінальні способи мислення при здійсненні інформаційних послуг;
- висока культура обслуговування, відчуття користувачем комфорту, доброзичливості й уваги з боку інформаційних працівників [4].

При створенні інформаційних продуктів за принципом „інформація на базі інформації” у складі інформаційної продукції можна виокремити:

- інформаційно-аналітичні матеріали — оперативна аналітика, яку виконують у режимі „сьогодні — на сьогодні”;
- аналітичні матеріали, які потребують опрацювання більшої кількості різноманітних за своїм характером джерел і ґрунтуються на систематичному дослідженні певної проблеми;
- прогностичні матеріали;
- моніторингові матеріали.

Технологію створення інформаційно-аналітичного продукту, на думку В. Бондаренко, можна розділити на дві складові: інформаційну й аналітичну. До процесу інформаційної роботи належить послідовна сукупність операцій, що дає змогу швидко зорієнтуватися в загальному потоці інформації, скоротити час на пошук потрібних матеріалів. До процесів аналітичної роботи належить відбір і обробка матеріалів за темою дослідження [3].

З думкою В. Бондаренко про створення інформаційно-аналітичного продукту на основі інформаційної та аналітичної діяльності ми цілком погоджуємося. Підставою для цього твердження стало наше дослідження інформаційно-аналітичної діяльності Рівненської державної обласної бібліотеки (далі РДОБ), під час якого ми мали змогу спостерігати перехід одного виду інформаційних продуктів у інший, зокрема бібліографічної продукції — в інформаційно-аналітичну. Наприклад: тематичну бібліографічну довідку можна вважати перехідною формою від бібліографічної до інформаційно-аналітичної продукції, оскільки створюється вона завдяки інтелектуальній, розумовій діяльності бібліотекарів-бібліографів на підставі аналізу інформації, що існує, як новий, невідомий раніше інформаційний продукт.

На нашу думку, різновидами продуктів інформаційно-аналітичної діяльності РДОБ є: тематичні бібліографічні довідки, дайджести, ретроспективні та поточні науково-допоміжні і рекомендаційні бібліографічні посібники, інформаційний бюлетень, інформаційні огляди як друкованої, так і електронної продукції, а також буклети, календарі, статистичні щорічники тощо. Проте, дослідження інформаційної продукції та послуг бібліотеки має тривати й далі, адже з розвитком інформаційної продукції збільшується її кількість та різновиди.

Список літератури

1. Про інформацію : Закон України від 02.10.92 р., зі змінами, внесеними законами України від 7 жовт. 2010 р. N 2592-VI, від 30 листоп. 2010 р. N 2724-VI та від 2 груд. 2010 р. № 2756-VI [Електронний ресурс] // Відом. Верхов. Ради України. — Режим доступу: <http://www2.just.dn.ua/information/laws-news/just-09052011-2.html> — Назва з екрана.
2. Автономова Н. Інформаційні продукти та послуги як результат виробничої діяльності бібліотек / Н. Автономова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. — К. : НБУВ, 2009. — Вип. 25. — С. 253—260.
3. Бондаренко В. Технологія створення і специфіка використання інформаційно-аналітичного продукту в контексті запитів сучасних замовників / В. Бондаренко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. — К. : НБУВ, 2009. — Вип. 25. — С. 305—314.
4. Давидова І. Інформаційні продукти та послуги в структурі інформаційного ринку / І. Давидова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. — К. : НБУВ, 2007. — Вип. 6. — С. 404—414.

УДК 021.4:027

Ковальчук Юлія

ОРГАНІЗАЦІЯ КВЕСТІВ У БІБЛІОТЕЦІ (З ДОСВІДУ РІВНЕНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ)

У жовтні 2012 р. Рівненська державна обласна бібліотека започаткувала нову форму роботи з читачем — квест бібліотекою. Ціль її запровадження полягає у реалізації дозвілєвої функції бібліотеки, активізації роботи з різними аудиторіями, залучення до бібліотеки нових користувачів і реклами її послуг.

1 жовтня 2012 р. відбувся „Перший молодіжний квест обласною бібліотекою”, учасниками якого стали 12 молодих людей віком від 17 до 25 років. Квестери попередньо реєструвалися для участі, заповнюючи анкети, що розповсюджувалися через акаунт бібліотеки „В контакте” та місцеві ЗМІ, представлені в Інтернеті. Реєстраційні анкети містили поля, необхідні для запису квестера до бібліотеки (на момент проведення „Першого молодіжного квесту ...” у бібліотеці діяла акція „Безкоштовний запис”, приурочена до Дня бібліотек).

ЗМІСТ

Підсекція:

Сучасні проблеми теорії і практики книжкової та бібліотечної справи і бібліографії

Швецова-Водка Галина

Навчання студентів спеціальності „Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія” оволодінню системою книгознавчих знань

Жук Вікторія

Вивчення основ архівної справи майбутніми фахівцями спеціальності „Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія” в гуманітарному університеті

Шатрова Марина

Бібліополістика — дисципліна книгознавчого циклу

Остапчук Юлія

Функції соціальних комунікацій в концепціях різних авторів

Грогуль Олена

Бібліотечні інформаційні продукти і послуги

Ковальчук Юлія

Організація квестів у бібліотеці (з досвіду Рівненської державної обласної бібліотеки)

Олейніченко Наталія

Особливості створення бібліотечного веб-сайту (на прикладі веб-сайту Уманської міської централізованої системи бібліотек)

Грипич Світлана

Наукова діяльність бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету в умовах модернізації освіти України

Семенюк Галина

Науково-методичне забезпечення як один із чинників удосконалення діяльності бібліотек ВНЗ (з досвіду роботи Наукової бібліотеки РДГУ)

Поліщук Світлана

Особливості бібліотечного менеджменту в бібліотеках ВНЗ та професійний імідж бібліотечного працівника як складова іміджу бібліотеки

Коломієць Ніна, Печончик Богдана

Електронний та традиційний каталоги бібліотеки ВНЗ: питання взаємодії в умовах інформаційного суспільства

Луцишина Тетяна

Інформаційні ресурси університетської бібліотеки в контексті інформаційного забезпечення навчального процесу

Романуха Зоя

Інформаційно-бібліографічне забезпечення самостійної роботи студентів

Підсекція:

***Історія вітчизняної книги,
бібліотечної справи та бібліографії***

Кашуба Христина

Історія бібліотеки с. Заводське (Буського району Львівської області)

Вільчик Анжела

Історія і сучасний стан Стеблівської сільської бібліотеки (Здолбунівського району Рівненської області)

Трохимчук Галина, Жук Вікторія

З історії сільської бібліотеки (с. Грушівка Березнівського району Рівненської області)

Якульська Ганна

Історія та сучасний стан бібліотеки с. Смідин (Старовижівського району Волинської області)

Дяківнич Наталія

З історії Заставнівської районної бібліотеки для дітей (Чернівецької області)

Косюк Оксана

Історія та сучасний стан Луцької міської центральної бібліотеки для дітей

Журавель Ольга

Історія Центральної районної бібліотеки м. Ковеля Волинської області

Мазуренко Галина

Розвиток Центральної районної бібліотеки м. Козятини Вінницької області на початку ХХІ ст.

Цироніна Ганна

З історії діяльності відділу обробки документів та організації каталогів
Чернівецької ОУНБ ім. М. Івасюка

Наукове видання

**Звітна наукова конференція викладачів,
аспірантів, співробітників і студентів РДГУ,**

2012 р.

Секція

«Актуальні проблеми бібліотекознавства і бібліографії»

Редакційна колегія:

Жук В. М. — відповідальний редактор

Члени редколегії:

Швецова Г. М., Міляевич І. В., Трачук Л. Ф.

Відповідальний за випуск:

Жук В. М.

Підписано до друку 10.09.2012

Формат 60x84/16

Умов. др. арк. 4,7. Тираж 100 прим.

Редакційно-видавничий відділ

Рівненського державного гуманітарного університету

33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12